

**Χαιρετισμός της Δρος Αγαθονίκης Τσιλιπάκου, Γενικής Διευθύντριας του
Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού στα εγκαίνια της επετειακής έκθεσης για τα
100 χρόνια του Κολλεγίου Ανατόλια (04.10.2024)**

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού αποτελεί ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό μουσείο που εστιάζει στον άνθρωπο και υιοθετεί μια επισκεπτοκεντρική στρατηγική με στόχο το άνοιγμα του Μουσείου στην κοινωνία. Μέριμνά μας η εκπλήρωση της διπλής αποστολής του Μουσείου, που είναι η προστασία και η με κάθε τρόπο ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του Βυζαντίου, αλλά και η ικανοποίηση ταυτόχρονα των επισκεπτών, του κοινού, ευρύτερα. Μέσω δράσεων και συνεργειών μας εντός και εκτός ελληνικής επικράτειας, μέσω επιστημονικών και πολιτιστικών γεγονότων προβάλλουμε και επικοινωνούμε τον πολιτισμό του Βυζαντίου και παράλληλα την πόλη μας αλλά και τη χώρα μας διεθνώς. Ταυτόχρονα, όμως, φροντίζουμε να είμαστε εξωστρεφείς με την ευρύτερη έννοια του όρου: να συμμετέχουμε σε ότι συμβαίνει γύρω μας, να βρισκόμαστε «σε ανοιχτό διάλογο όχι μόνο με το χώρο και το χρόνο, αλλά και με τον άνθρωπο και τη ζωή του», «διαμορφώνοντας ενεργούς και κριτικούς επισκέπτες με κοινωνική ευαισθησία» έτσι ώστε το Μουσείο μας να αποτελεί έναν «διαδραστικό χώρο φιλοξενίας της δημόσιας παρουσίας». Για το σκοπό αυτό αναπτύσσουμε ένα δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων, ομάδων και συλλογικοτήτων που έχουν κοινούς στόχους με το Μουσείο μας ενδυναμώνοντας έτσι τον κοινωνικό του ρόλο.

Οι περιοδικές (ή περιοδεύουσες) εκθέσεις που σχεδιάζονται από το Μουσείο μας ή επιλέγονται προς παρουσίαση στους χώρους του, ή και εκτός αυτών, εξυπηρετούν τους παρακάτω επιμέρους στόχους.

- Εμβαθύνουν σε θέματα ιστορίας και πολιτισμού της Θεσσαλονίκης, αλλά και της ελληνικής επικράτειας και του ελληνισμού γενικότερα στη διαχρονία.
- Προωθούν την αλληλοκατανόηση, την αλληλεγγύη και την ειρηνική συνύπαρξη στο σύγχρονο διαπολιτισμικό περιβάλλον μας.
- Παρακινούν για αναστοχασμό, αμφισβήτηση και αυτοκριτική σε θέματα συλλογικής μνήμης, όταν το έκθεμα αποτελεί τεκμήριο του χρόνου, του τόπου και των ευρύτερων συνθηκών δημιουργίας του ή ενίοτε αναδεικνύει τη σχέση

της τέχνης με το αντίστοιχο ιστορικό – πολιτισμικό πλαίσιο και τις κοινωνικές παραμέτρους.

- Καθιστούν το Μουσείο χώρο επικοινωνίας και ανταλλαγής ιδεών που πραγματεύεται με τη διαφορετικότητα, αποδεχόμενο τον «άλλο», προσελκύουν διευρυμένο ηλικιακά κοινό.

Στο προαναφερόμενο πλαίσιο εντάσσεται και η αποδοχή της πρότασης του Κολλεγίου Ανατόλια για την παρουσίαση της επετειακής περιοδικής του έκθεσης για τα 100 χρόνια στη Θεσσαλονίκη στους χώρους του Μουσείου μας. Τόσο ο τίτλος της έκθεσης «Το μέλλον έρχεται» που συνδέει το παρελθόν, την παράδοση και τη συλλογική μνήμη με το μέλλον, καθώς η γνώση αυτού αποτελεί προϋπόθεση για να προχωρήσει κανείς μπροστά σε ότι κι αν κάνει, όσο και οι θεμελιώδεις ιδρυτικές αρχές του Κολλεγίου, η καινοτομία, η αριστεία, η κοινωνική υπευθυνότητα και η συμπερίληψη εκφράζουν απόλυτα τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού όλα αυτά τα χρόνια που έχουμε την τιμή να το διευθύνουμε.

Η έκθεση που παρουσιάζεται στους χώρους μας δεν αποτελεί πρώτη συνεργασία του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού με το Κολλέγιο Ανατόλια. Προηγήθηκε, τον Οκτώβριο του 2023, στο πλαίσιο της Photobiennale, η συνδιοργάνωση μαζί και με το Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης της περιοδικής έκθεσης με τίτλο «Η φωτογραφική οδύσσεια της οικογένειας Dildilian: Από την Ανατολία στη Δύση», ακριβώς στον ίδιο χώρο του Μουσείου μας, την πτέρυγα «Κυριάκος Κρόκος». Οι Ντιλντιλιάν για περισσότερο από 30 χρόνια εργάστηκαν ως επίσημοι φωτογράφοι του Κολλεγίου όταν είχε ακόμη την έδρα του στη Μερζιφούντα. Σημαντικό μέρος της έκθεσης αποτελούσαν φωτογραφίες και τεκμήρια της συλλογής του Κολλεγίου Ανατόλια. Η έκθεση αυτή μπορούμε να πούμε ότι αποτέλεσε την εισαγωγή για την επετειακή έκθεση που εγκαινιάζουμε σήμερα, η οποία εμπλουτίζεται και πάλι από φωτογραφικό και αρχειακό υλικό της οικογένειας Ντιλντιλιάν.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στη μουσειολογική μελέτη η επετειακή έκθεση του Κολλεγίου Ανατόλια παρουσιάζει την ιστορία του Κολλεγίου με έναν τρόπο που σχετίζεται με τους σύγχρονους προβληματισμούς γύρω από την εκπαίδευση, τη σχέση της με την κοινωνία και το ευρύτερο διεθνές γίγνεσθαι. Η έκθεση φιλοδοξεί να αποτελέσει ορόσημο στη μακρόχρονη παρουσία του Κολλεγίου Ανατόλια στην Ελλάδα, αφού για πρώτη φορά θα παρουσιαστούν στο ευρύ κοινό σπάνια και

εμβληματικά εκθέματα από το αρχείο του Κολλεγίου, ενώ ταυτόχρονα, ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει άγνωστες πτυχές της ιστορίας του. Βασισμένη στις σύγχρονες εκθεσιακές πρακτικές η έκθεση επιδιώκει να δημιουργήσει ένα βιωματικό αφήγημα μέσα από το οποίο αναδεικνύονται η μεγάλη προσφορά και η ιστορία του - άρρηκτα δεμένη με τη γενικότερη ιστορία της πόλης μας, της Ελλάδας, του Ελληνισμού ευρύτερα- ο διεθνής χαρακτήρας του και η συμβολή του στο εκπαιδευτικό και πολιτιστικό γίγνεσθαι.

Μέσα από τρεις κύριες ενότητες, μέσα από εκατοντάδες αντικείμενα, φωτογραφίες, έγγραφα και μαθητικές δημιουργίες, που επιλέγονται είτε ως εκθέματα είτε ως εποπτικό υλικό, η έκθεση προβάλλει τη σημασία της εκπαίδευσης, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της καινοτομίας στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τον διεθνή χαρακτήρα και την εξέλιξη του οργανισμού.

Ευχαριστώ θερμά για την άψογη συνεργασία σε όλα τα στάδια αυτού του εγχειρήματος το μελετητικό/δημιουργικό γραφείο Post – Spectacular Office στο πρόσωπο του Στέργιου Γαλικά, την καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής του Α.Π.Θ. Αλκμήνη Πάκα και ιδιαιτέρως το Γραφείο Ανάπτυξης του Κολλεγίου στο πρόσωπο της Διευθύντριας κ. Αγγελικής Σάπικα για την καθημερινή επικοινωνία μας εκτός και εντός ωραρίου ώστε να σας παρουσιάσουμε ένα άρτιο αποτέλεσμα και φυσικά όλους τους συνεργάτες μου στο Μουσείο.

Δρ Αγαθονίκη Τσιλιπάκου

Γενική Διευθύντρια

Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού